

با اسمه تعالیٰ

کلیه‌ی رشته‌های نظری	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی کشوری درس: تعلیمات دینی و قرآن (۳)
تاریخ امتحان: ۱۰ / ۸ / ۱۳۸۴	سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد در نیمسال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۱۳۸۴-۸۵

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

(الف) درس‌هایی از قرآن:

۱	آشراف که بر مردم حکومت می‌کردند نمی‌خواستند تحولی در اعتقادات مردم به وجود آید تا پایه‌های قدرت اشرافی آن‌ها فرو ریزد (۰/۵) بسیاری از مردم نیز به مجموعه‌ای از خرافات و عقاید نادرست که از نیاکان خود به ارت برده بودند عادت کرده بودند و از آن‌ها دل نمی‌کنند. (۰/۵)	۱
۱	دراقتصاد اسلامی به آن دسته از اموال و ثروت‌هایی که تعلق به حکومت اسلامی دارد و اختیار آن‌ها به دست رهبر جامعه اسلامی است «انفال» می‌گویند. (۰/۵) - یک بخش از انفال نیز اموال و ثروت‌هایی است که قبلًاً مالک مشخصی داشته و به دلایلی به دست مسلمانان افتاده است به این‌گونه دارایی‌ها «فیء» گفته می‌شود. (۰/۵)	۲
۱	[خدا] ما را امتحان می‌کند تا از طریق این امتحان خود را بهتر بشناسیم و به قوت و ضعف خود آگاه شویم (۰/۵) همان‌طور که در یک کلاس درس، چه بسا که معلم می‌داند چه کسی ضعیف و چه کسی قوی است اما دانش آموزان را امتحان می‌کند تا آنچه را که خود از قبل می‌دانسته بر خود دانش آموزان هم معلوم شود. (۰/۵)	۳
۱	اتفاق فقط از طریق بخشیدن مال و دارایی و پول نیست بلکه هر کس اگر از چیزی که سرمایه اوست به دیگران عطا کند، اتفاق کرده است. (۰/۵) - بنابراین، کسی که علم و دانش دارد می‌تواند با آموختن آن به دیگران اتفاق کند چنانکه در احادیث آمده است زکات علم، آموختن و رواج دادن آن است. (۰/۵)	۴
۱	زیرا بنی اسرائیل تصور می‌کردند حاکم باید مال و ثروت فراوان داشته باشد. (۰/۵) - و به نژاد و خاندان مخصوص وابسته باشد و طالوت چنین نبود. (۰/۵)	۵
۱	خداؤند برای انجام هر کاری در جهان خلقت اسباب و وسایلی آفریده و امور عالم با دخالت و تأثیر آن اسباب و وسایل اداره می‌شود. (۰/۵) - وسیله سرکوبی گروهی از مردم که ظلم و فساد می‌کنند نیز گروه دیگری از مردم هستند که با آنان می‌جنگند. (۰/۵)	۶
۱	حق میان آنان احترام و ارزش پیدا می‌کند - راه و رسم‌های دین پا می‌گیرد - پرچم‌های عدالت بروپا می‌گردد - سنت‌ها اجرا می‌شود - زمانه اصلاح می‌شود و ... (ذکر ۱ مورد ۰/۲۵) - ذکر حداقل ۴ مورد (۱) نمره	۷
۱	کار - گزاردن - نماز را بر عهده بگیرید - نگاهداشت آن را بپذیرید - آن را بسیار به جای آرید - با نماز خود را - به خدا - نزدیک دارید و ... (ذکر ۱ مورد ۰/۲۵) - ذکر حداقل ۴ مورد (۱) نمره)	۸

(ب) بینش اسلامی:

۹	لازمه‌ی حکمت خدا این است که هیچ کاری از کارهای خدا بیهوده و عبیث نباشد. کار عبیث به کاری گفته می‌شود که هدفی را دنبال نکند. اگر خلقت انسان و جهان را هدفی و مقصدی نباشد، در این صورت کاری عبیث و بیهوده خواهد بود. (۰/۵) بنابراین، لازمه حکمت خدا این است که زندگی انسان را پایانی نباشد و آنچه در این جهان به دست می‌آورد با مرگ او از بین نرود. (۰/۵)	۱
۱۰	۱- علم ۲- عدالت ۳- کفایت و تدبیر ۴- شجاعت (ذکر هر مورد ۰/۲۵+نمره)	۱
۱۱	«علی المؤمنین سبیلًا» (۰/۵) خداوند هرگز برای کافران نسبت به اهل ایمان راه تسلیط باز نکرده است (۰/۵)	۱
۱۲	بین خواب و مرگ شباهت زیادی وجود دارد. در هر دو حال روح تعلق خود را از بدن قطع می‌کند (۰/۵) با این تفاوت که در حال خواب تعلق روح بطور کامل قطع نمی‌شود در حالی که در مرگ تعلق بکلی قطع می‌شود (۰/۵)	۱
	«ادامه در صفحه‌ی دوم»	

باسمہ تعالیٰ

کلیه‌ی رشته‌های نظری	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی کشوری درس: تعلیمات دینی و قرآن (۳)
تاریخ امتحان: ۱۴ / ۱۰ / ۱۳۸۴	سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد در نیم سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۱۳۸۴-۸۵

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۳	اعمالی که آثارشان حتی بعداز کوچ انسان از این جهان از بین نمی‌رود، پرونده آنها با مرگ انسان بسته نمی‌شود (۰/۵) و آثار مثبت یا نتایج منفی آنها در حیات بزرخ نصیب او می‌گردد و در روز حساب نیز آثار همگی آنها را دریافت می‌کند.	۱
۱۴	زیرا در چنین روزی، تمامی مردم از اولین و آخرین، برای قضاؤت قاطعانه در پیشگاه خداوند بزرگ حاضر می‌شوند (۰/۵) و اعمال و افکار آنها در ترازوی عدل پروردگاری سنجیده می‌شود و هر کس به نتیجه اعمال و کرده‌های خود می‌رسد (۰/۵)	۱
۱۵	۱) هدفی متعالی و جاودانی در افق زندگانی انسان قرار می‌گیرد و احساس پوچی از زندگی رخت بر می‌بندد ۲) اخلاق پشتوانه‌ای محکم داشته و از نظر عقلی موجه می‌گردد ۳) پایداری در برابر سختی‌ها در انسان تقویت می‌گردد ۴) شکست یا پیروزی تنها مفهوم مادی یا ظاهری نخواهد داشت و آنچه پیروزی واقعی است، عمل بر طبق تکلیف الهی است ذکر هر مورد (۰/۵) نمره و ذکر حداقل ۲ مورد (۱ نمره)	۱
۱۶	زیرا با اظهار گناه، زشتی آن در نظر شخص گناهکار و دیگران از بین می‌رود و ارتکاب گناه امری عادی جلوه‌گر می‌شود (۰/۵) پر واضح است که اگر در جامعه‌ای گناه زشتی خود را در نظر مردم از دست دهد فساد و انحراف در آن جامعه به سرعت گسترش می‌یابد.	۱
۱۷	شک نیست که نگاه، سر آغاز لغزش و احیاناً سقوط و انحراف است. ممکن نیست کسی نگاه خود را کنترل نکند اما موفق به مهار نفس و شهوت بشود. زیرا بعداز دیدن، میل و هوس نیز تحریک می‌شود و در آن حال، خویشنده‌داری و جلوگیری از آثار بعدی، کار آسانی نیست و حتی در شرایطی، غیرممکن است. (۰/۵) بنابراین اولین قدم اساسی و عملی در کنترل میل و هوس - بخصوص برای مرد - مراقبت از چشم است. اسلام دستور داده است که اگر کسی به طور غیر ارادی چشمش به نا محروم افتاد، از نگاه مجدد که مسلمًاً عمدی و آلوده است، پرهیزد و حتی سیمای طرف مقابل را در ذهن تداعی نکند و از هر گونه فکر و خیال و سوسه انگیز خودداری نماید (۰/۵)	۱
۱۸	۱- حدود ۲- تعزیرات ۳- فصاص ۴- دیات (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۱۹	در نماز آب وضو مکان نمازگزار و لباس باید حلال و از مال مردم و غصبی نباشد که حتی اگر از مال خمس نداده لباس تهیه کنند و یا اگر نخی از لباس اوحرام باشد نماز باطل است. (۰/۵) در تمام کلمات و کارهای نماز نظم و ترتیب به چشم می‌خورد اولین کلمه تا آخرین کلمه آن به ترتیب معین شده، کار اول تا آخر مرتب شده، حتی صفاتی جماعت منظم و مرتب است و افرادی که در صفات اول هستند بهتر است از نظر علم و تقوا برتر باشند.	۱
۲۰	ذکر ۱ مورد از توضیحاتی که در ذیل عنوان «توصیه به جوانان» در صفحه ۳۸ و ۳۹ و ۴۰ و ۴۱ کتاب آمده، (۰/۵) و ذکر حداقل ۲ مورد (۱ نمره)	۱
	جمع نمره	